

Стабілізатори, що містять галогени – перешкоджають термоокисній, термічній деструкції і процесу дегідрогалогенування (лужні солі свинця, карбоксилати металів, меркаптїди).

Для визначення стабілізаторів у складі полімерних матеріалів найчастіше застосовують такі методи: хімічний аналіз, який включає в себе в основному реакції окислення та відновлення, спектрофотометричне та хроматографічне визначення [1, с. 270].

Отже, при комплексному криміналістичному дослідженні полімерних матеріалів, наряду з вивченням їх основних властивостей, хімічного складу основного компонента, його природи, слід придати значення також дослідженню наповнювачів, зокрема стабілізаторів. Наявність в складі полімеру певних речовин має вагоме значення при вирішенні ідентифікаційних питань, визначенні родової (групової) належності об'єктів при проведенні судових експертиз.

Список використаних джерел

1. Хаслам Дж., Виллис Г.А. Идентификация и анализ полимеров / Дж. Хаслам, Г. А. Виллис; пер. с англ. А. Я. Лазариса. – М.: «ХИМИЯ», 1971. – 432 с.

Синоверська Тетяна Іванівна,

ад'юнкт кафедри криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИКИ ОГЛЯДУ ВЕБ-СТОРИНКИ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ТВАРИНАМИ

В умовах інформаційно-технологічного прогресу, одним із сучасних методів вчинення злочинів є мережа Інтернет, яка все більше набуває популярності серед осіб, які вчиняють жорстоке поводження з тваринами. Це стає причиною появи нових способів вчинення злочинів, зокрема і жорстокого поводження з тваринами, яке полягає у вчиненні діянь передбачених ст. 299 ККУ із подальшим їх розповсюдженням у глобальній мережі Інтернет.

Таким чином, викладаючи відео жорстокого поводження з тваринами на різноманітні сайти, такі як Ютуб, Фейсбук, тощо, особа не лише публічно демонструє свої злочинні дії, але і поширює серед людей жорстоке та зневажливе ставлення до тварин, яке в подальшому впливає на психіку зокрема неповнолітніх та малолітніх, які є частими відвідувачами таких сайтів, та фактично пропагує та закликає до вчинення жорстокого поводження з тваринами.

Це призвело до появи ще одного різновиду слідчого огляду – огляд веб-сайту, особливості тактики огляду якого в рамках розслідування жорстокого поводження з тваринами на сьогодні не були висвітлені в криміналістичній літературі та залишаються

недостатньо розробленими у практичній діяльності органів досудового розслідування.

Проведення огляду веб-сайту під час розслідування жорстокого поводження з тваринами має свої специфічні особливості, оскільки в даному випадку відсутня традиційна для криміналістичної науки слідова картина злочину, у зв'язку з чим всі наявні знання криміналістичної трасології стають непридатними для дослідження віртуальних слідів.

Стосовно ж визначення поняття «віртуальні сліди», то науковці-криміналісти дають різні їх визначення.

В.А. Мещеряков використовує назву «віртуальні сліди» та розуміє під ними будь-яку зміну стану автоматизованої інформаційної системи, пов'язану з подією злочину і зафіксовану у вигляді комп'ютерної інформації на матеріальному носії, у тому числі й на електромагнітному полі [1].

Ю.Ю. Орлов та С.С. Чернявський пропонують позначати їх більш ширшим терміном «електронні відображення» та визначити їх як цілісну систему відомостей та (або) комп'ютерних інструкцій в інформаційній мережі або на технічному носіїві, яка може бути використана як доказ факту чи обставин, що встановлюються під час кримінального провадження внести відповідні зміни до КПК України [2, с. 21].

Таким чином, для ефективного розслідування поширення фото чи відеозаписів жорстокого поводження з тваринами необхідно виявити і використати віртуальні сліди злочину, з метою встановлення всіх обставин, що характеризують подію злочину та особу злочинця.

Що стосується джерел виявлення віртуальних слідів жорстокого поводження з тваринами, то до них ми можемо віднести:

1) інтернет-сайт. Зазвичай це популярні ресурси в мережі Інтернет, такі як Ютуб;

2) профіль у соціальних мережах («Instagram», «Фейсбук», «Твіттер» та ін.);

3) комп'ютер. Зокрема, це жорсткий диск, на якому може міститися – по-перше: вся інформація, яку було загружено чи збережено за весь час роботи комп'ютера (аудіо, фото та відеоматеріали); по-друге: за наявності збережених логінів та паролів до електронної пошти, веб-ресурсів та соціальних мереж можна отримати доступ до особистих аккаунтів особи злочинця; по-третє, тому їх можна використовувати як джерело доказів у кримінальному процесі

4) мобільний телефон, планшет;

5) фото та відеокамера із зафіксованими на ній фактами вчинення жорстокого поводження з тваринами.

Факт поширення в мережі Інтернет матеріалів жорстокого поводження з тваринами та відкриття на цій основі кримінального

провадження може бути здійснений за повідомленням особи, яка виявила такий фото чи відеозапис, за заявою зоозахисної організації чи об'єднання, ЗМІ чи слідчим за власною ініціативою.

Першочерговою слідчою дією, яку здійснює слідчий при отриманні повідомлення такого характеру є слідчий огляд веб-сайту в порядку, передбаченому ст. 237 КПК України, на предмет наявності чи відсутності факту вчинення кримінального правопорушення.

Під час огляду веб-сайту, у разі відсутності в слідчого спеціальних знань, слідчий повинен залучати до огляду відповідного спеціаліста. У протоколі огляду слід зазначати серійний номер службового комп'ютера, назву та версію операційної системи, яка встановлена на даному комп'ютері, назву та версію програми-браузера, за допомогою якої здійснюється доступ до мережі Інтернет [3, с. 187].

Під час огляду веб-сторінки слідчий повинен зібрати максимально можливий об'єм інформації, який надасть змогу ідентифікувати особу злочинця. Обов'язково в ході огляду слідчий повинен встановити домен сайту, вказати URL веб-сторінки, який завжди є індивідуальним, зазначити стандартні реквізити електронного документа: назву, автора, псевдонім, час створення електронних документів, якщо такі відомі, призначення документа, стислий зміст та викладені в ньому обставини, які мають значення для розслідування злочину. Інформація, що є доступною у мережі Інтернет, у тому числі й та, що міститься на веб-сайтах, фізично розміщена на комп'ютерному обладнанні, об'єднаному каналами зв'язку з цією мережею, і кожне таке обладнання має IP-адресу – ідентифікатор (унікальний номер, який складається з набору чотирьох 8-бітних чисел), що використовується для адресації комп'ютерів у електронній мережі. Домен сайту завжди є відкритим та відомим для будь-якого абонента мережі. На підставі найменування домену сайту слідчий може встановити IP-адресу домену та інтернет-провайдера, його найменування та місцезнаходження серверу, на якому зберігаються дані сайту. Встановлення вищезазначених даних здійснюється за допомогою інтернет-ресурсів «2ip» та «whois», які знаходяться у відкритому доступі, а тому будь-яка людина може самостійно встановити інтернет-провайдера та місцезнаходження будь-якого сайту [4, с. 218].

Після встановлення IP-адреси домену, найменування інтернет-провайдера, який надає доступ до веб-сайту, та його місцезнаходження керуючись нормами глави 15 КПК України, слідчий повинен отримати тимчасовий доступ до документів, що знаходяться у провайдера телекомунікацій та містять охоронювану законом таємницю, а саме: інформацію про особу, яка зареєструвала веб-сайт, IP-адресу електронно-обчислювальної машини, з якої було здійснено реєстрацію веб-сайту, IP-адресу електронно-обчислювальної машини, з якої

здійснювалось управління веб-сайтом та наповнення веб-сайту забороненим контентом [5, с. 221].

Після цього, у разі задоволення клопотання слідчого про тимчасовий доступ до інформації та документів іншого інтернет-провайдера, він отримує інформацію стосовно персональних даних особи за конкретною IP-адресою. Зокрема, це також дані про місце розташування джерела, дата і час поширення інформації, яка має відношення до факту вчинення жорстокого поводження з тваринами.

Таким чином, в ході проведення огляду веб-сайту, на якому було розміщено вчинення особою жорстокого поводження з тваринами, у слідчого виникає ряд проблем, які по-перше пов'язані із недостатністю професійно-технічних знань, що зумовлює необхідність звернення до спеціалістів; по-друге – перешкоди у доступі до віртуальних слідів злочину, внаслідок широкого застосування злочинцями засобів анонімізації особистих даних, через використання шифрувальних програм; по-третє – брак часу, пов'язаний із необхідністю отримання дозволів на доступ до інформації, що міститься у інтернет-провайдерів. Все це зумовлює необхідність удосконалення тактики огляду веб-сайтів під час розслідування злочинів, зокрема і жорстокого поводження з тваринами.

Список використаних джерел

1. Мещеряков В.А. Следы преступлений в сфере высоких технологий. Веб-сайт. URL: https://msal.ru/common/upload/Shevchenko_E.S.pdf.
2. Орлов Ю.Ю., Чернявський С.С. Електронне відображення як джерело доказів у кримінальному провадженні. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2017. № 1. С. 12–24.
3. Коваленко А.М. Особливості тактики огляду електронних документів під час досудового розслідування посягань на життя та здоров'я журналіста. Вісник Національної академії правових наук України. 2017. № 2 (88). С. 182–191.
4. Хижняк Є.С. Ідентифікація особистості злочинця за віртуальними слідами в мережі інтернет. Підприємство, господарство і право. 2017. №11. С. 217–221.
5. Двойніков О.О. Кримінально-процесуальні особливості встановлення особи, яка вчинила злочин за допомогою Інтернет-сайту. Актуальні питання розслідування кіберзлочинів: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 2013. С. 218–222.